

ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ: ดุญ:พ่อตาเจ้าเธอ:ชาต

ทรงเสด็จพระราชดำเนินอำเภอลาดบัวหลวง เมื่อ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๐

“เมื่อทรงย่างพระบาทที่ชาติรา”

ผจญ มีจิตต์

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

“การพัฒนาชนบทเป็นงานสำคัญ เป็นงานยากเป็นงานที่จะต้องทำให้ได้ ด้วยความสามารถ ด้วยความเฉลียวฉลาด ต้องทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ มิใช่มุ่งที่จะหากินด้วยวิธีการใดๆ ใครอยากหากินขอให้ลาออกจากตำแหน่ง ไปทำการค้าดีกว่า เพราะถ้าทำผิดพลาดไปแล้วบ้านเมืองจะล่มจม และเมื่อบ้านเมืองของเราล่มจมแล้ว เราจะอยู่ไม่ได้ ก็เท่ากับเสียหมดทุกอย่าง”

(กระแสพระราชดำรัส ร.๙ พระราชทานแก่คณะผู้บริหารงานเร่งรัดพัฒนาชนบท ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๑๒)

ผู้เขียนมีความประสงค์จะนำเสนอ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของทุกภาคส่วนราชการที่เข้าไปดำเนินการในพื้นที่อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดนครราชสีมา ระหว่าง พ.ศ.๒๕๑๙ - ๒๕๓๙ ทั้งส่วนโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช โครงการพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ โครงการพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

และโครงการพระราชดำริของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ รวม ๑๐ ปี ในพื้นที่ อำเภอลำทะเมนชัย ทั้งนี้เพื่อเป็นการย้อนอดีตที่พระองค์ และพระบรมวงศานุวงศ์ ทรงมีพระเมตตา ช่วยเหลือ ราษฎรผู้ยากไร้ในถิ่นทุรกันดาร อย่างในท้องที่ อำเภอลำทะเมนชัย เมื่อกว่า ๒๐ ปี มาแล้ว ให้เยาวชนรุ่นใหม่ ที่แทบไม่มีโอกาสได้เข้าเฝ้าได้สัมผัส พระราชกรณียกิจ เพื่อประชาชนของพระองค์และพระบรมวงศานุวงศ์ ดังกล่าว ที่พระองค์ได้ทรงกระทำมาอย่างต่อเนื่อง และยาวนานกว่า ๖๐ ปี จะเสด็จพระราชดำเนินไปด้วย พระเมตตาเสมอ ไม่เคยย่อท้อและไม่แสดงให้เห็นเลยว่า พระองค์ทรงเหน็ดเหนื่อย ทั้งนี้เพราะทรงเป็นห่วง เอาพระทัยใส่และให้ความสำคัญกับพสกนิกรของพระองค์ ทุกท้องที่ พระราชกรณียกิจเหล่านี้ผู้เขียนอยากบอก อยู่แก่เหล่าโดยเฉพาะเยาวชนในท้องที่อำเภอลำทะเมนชัย ว่าในอดีตนั้นสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ตลอดถึงพระบรมวงศานุวงศ์ได้ทรงห่วงใยและได้ทรง ช่วยเหลือบรรเทาความทุกข์ความเดือดร้อน ให้กับราษฎร ในท้องที่อำเภอลำทะเมนชัยมาอย่างไรบ้าง ดังต่อไปนี้

โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่อง มาจากพระราชดำริอันเกิดจากที่พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงห่วงใยความเดือดร้อน ทุกข์ยากของราษฎรในท้องที่ จึงได้พระราชทานดำริให้ หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบดำเนินการ คือ

เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ.๒๕๒๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณา โปรดเกล้า ให้นายเกษม วัฒนชัย ผู้อำนวยการสำนักงาน ชลประทานที่ ๑๑ เข้าเฝ้าที่ประทับแรมโรงแรมซีเมนต์ทุ่งสง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้มีพระราชวินิจฉัย เกี่ยวกับโครงการชลประทานในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ว่าโครงการเขื่อนเก็บกักน้ำห้วยน้ำใส ซึ่งเป็นโครงการ ระยะยาวกว่าจะสร้างเสร็จ ต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี ฉะนั้นจึงควรพิจารณาสร้างฝายทดน้ำ หรือเขื่อนทดน้ำ

คลองไม้เลียบ (ห้วยน้ำใสตอนล่าง) ในหมู่ที่ ๒ บ้านไม้เลียบ และหมู่ที่ ๙ บ้านเกาะไร่ ตำบลเกาะขันธ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครศรีธรรมราช พร้อมระบบส่งน้ำ โดยเร่งด่วนก่อน เพื่อส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูก สองฝั่งคลองไม้เลียบ ฝั่งขวามีความยาว ๖๙.๖๑๕ กิโลเมตร ส่วนฝั่งซ้ายยาว ๑๖.๗๗๓ กิโลเมตร เริ่มสร้าง พ.ศ.๒๕๒๔ และสร้างเสร็จในปี พ.ศ.๒๕๒๙ ซึ่งระยะแรก จะใช้น้ำตามธรรมชาติของคลองไม้เลียบไปพลางก่อน นับเป็นโครงการพระราชดำริของพระองค์ โครงการแรกๆ ในพื้นที่อำเภอลำทะเมนชัย

ต่อมาเมื่อวันที่ ๙ และ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๓๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำ ปากพนัง ณ พระตำหนักทักษิณราชินีเวสต์ สรูปความ ได้ว่า งานที่จะต้องดำเนินการมีอยู่ ๒ ส่วนคือ

๑. งานด้านชลประทาน

๒. งานด้านกิจกรรมต่อเนื่อง เพื่อช่วยเหลือ ราษฎรในการประกอบอาชีพ และพัฒนาความเป็นอยู่ให้ ดีขึ้น ควรให้เจ้าหน้าที่ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งฝ่ายทหาร ร่วมช่วยกันพัฒนาให้เกิดผลคู่ไปกับการดำเนินงาน ด้านแหล่งน้ำ

หลังจากนั้น เนื่องในโอกาสขึ้นปีใหม่ ๒๕๓๖ พระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๓๖ พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานพระวโรกาส ให้คณะบุคคลต่างๆ เข้าเฝ้าถวายพระพร ณ พระตำหนัก จิตรลดารโหฐาน เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๓๖ โดยในวโรกาสดังกล่าว ได้มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราชดังนี้

“...ยังมีโครงการที่ภาคใต้ที่ปากพนัง จะต้อง ทำความเข้าใจต่อไป โครงการปากพนังนี้ทางราชการ และราชการทหารได้ช่วยเป็นกำลังและจะต้องอธิบาย อีกมาก เพราะมีคนบอกว่าถ้าทำโครงการปากพนัง สิ่งแวดล้อมจะเสีย เขาบอกว่า น้ำในแม่น้ำชะอวด

ในคลองชะอวดนั้นเป็นน้ำกร่อยมีประโยชน์สำหรับสิ่ง
แวดล้อม ข้อนี้ชี้แจงว่า ไม่จริง สมัยก่อนนี้คลองชะอวด
เป็นน้ำจืด มาเป็นน้ำกร่อยตอนนี้นี้เพราะเกี่ยวข้องกับน้ำดิน
เขิน และเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทั่วไป ที่เปลี่ยนแปลง
ไป จนกระทั่งทำให้ประชาชนในอำเภอเชียรใหญ่ซึ่งมี
จำนวนมากต้องอพยพไปพัทลุงบ้าง ไปอำเภอทุ่งสง
ทุ่งใหญ่ ทำให้เกิดปัญหาอย่างมาก เพราะว่าคนเชียรใหญ่
เท่ากับไปกินที่เขา แล้วก็เกิดทะเลาะกันยุ่งกันก็ไม่มีทาง
แก้ไข ส่วนผู้ที่เหลือที่เชียรใหญ่นั้น ในหน้าแล้งปลูกผัก
ยังไม่ได้เพราะว่าน้ำกร่อยน้ำเค็ม

คนที่เคยไปในพื้นที่จะเข้าใจ คนที่ไม่เคยไปใน
พื้นที่จะไม่มีความเข้าใจ ปากพนังต้องอดน้ำต้องส่งรด
บรรทุกน้ำ เสียเงินเป็นพันล้าน แล้วก็ไม่จริงที่น้ำในแม่น้ำ
ชะอวดนั้นน้ำกร่อย จะเป็นการดีไม่ดีถ้าทำโครงการน้ำ
ในคลองชะอวดนั้นจะเป็นน้ำจืด แน่แน่นอนต้องแก้ไขต่อไป
เรื่องความเปรี้ยวหรือความบกพร่องอย่างอื่น แต่อย่าง
น้อยก็เป็นขั้นหนึ่งจะทำนาในลุ่มน้ำชะอวดได้เป็นแสนไร่
ชาวเชียรใหญ่ที่ไปที่อื่นก็จะกลับมาแล้วก็มาทำอาชีพ
ที่สุจริต “จะทำให้จังหวัดนครศรีธรรมราชซึ่งปัจจุบันนี้
เป็นจังหวัดที่จนที่สุด ไม่น่าเชื่อชื่อนครศรีธรรมราช
น่าจะเป็นจังหวัดที่เจริญ ที่มีผลิตข้าวดีที่สุด ไม่เป็น
เช่นนั้น เป็นจังหวัดที่ด้อยที่สุด จนที่สุด” แต่ถ้าทำ
โครงการนี้จะกลับมาเป็นจังหวัดที่ร่ำรวยขึ้น นี่ในทาง
เศรษฐกิจแท้ๆ จะทำให้จังหวัดนครศรีธรรมราช ขึ้นมา
เป็นจังหวัดที่ร่ำรวยเกือบที่สุดได้โดยมีโครงการนี้
อย่างเดียว ไม่ว่าโครงการอื่นๆ จะเสีย คนก็บอกคนที่
ทำทุ่งซึ่งเป็นรายได้ของประเทศไทยมากมาย ก็ลำบาก
ไม่ทราบ จะเสียไม่เสียตรงข้ามจะทำให้กิจการทุ่งกุลาดำ
เป็นสัดเป็นส่วนสามารถที่จะจัดการได้

อำเภอหัวไทร ในด้านหัวไทร อำเภอปากพนัง
ส่วนหนึ่ง หัวไทรส่วนหนึ่ง สามารถที่จะทำให้ประชาชน

ที่ทำทุ่งกุลาดำได้ทำได้จริงๆ จังๆ ได้รับการช่วยเหลือ
แล้วพวกที่ทำกุลาดำนี้ไม่ใช่บริษัทใหญ่ เป็นเอกชนเล็กๆ
ถ้าเราช่วยเขา เขาจะมีรายได้ที่ดีและทุ่งกุลาดำนี้
จะมีคุณภาพดี ที่เขาพูดว่าทำทุ่งกุลาดำนี้ทำให้เกิดมลพิษ
ถ้าทำไม่ดี ถ้าทำอย่างแร้นแค้นจริงทำให้ทะเลเป็นพิษ
แต่ว่าเดี๋ยวนี้มีวิธีจะทำให้ทุ่งกุลาดำนี้เป็นรายได้และ
ไม่เป็นมลพิษ ตรงข้ามจะทำให้ประเทศไทยสามารถที่จะส่ง
ออกทุ่งกุลาดำเป็นลำเป็นต้นและมีคุณภาพสูง

ฉะนั้นถ้าทำโครงการปากพนังขึ้นน่าจะทำได้เร็ว
พอใช้ จะแก้ไขการมีความขาดแคลนของน้ำจืดเพื่อ
การเกษตรในลุ่มของแม่น้ำชะอวดและมีน้ำใช้ในหน้าแล้ง
ด้วย ตลอดจนมีน้ำเค็มน้ำกร่อยเพื่อที่จะเลี้ยงทุ่งกุลาดำ
เป็นลำเป็นต้น ในเขตเชียรใหญ่ หัวไทร ปากพนัง
จะเป็นที่ที่เป็นอยู่อย่างช้าๆ และจะเป็นที่มีส่วนที่เป็นรายได้
อย่างมหาศาลสำหรับประเทศไทย ถ้าไม่ทำแล้วก็อยู่
อย่างนี้ ต้องเกิดปัญหาโจรผู้ร้าย เรื่องความไม่เรียบร้อย
ในอำเภอทุ่งใหญ่ เป็นต้น ฉะนั้น “การแก้ไขปัญหาก็ต้อง
แก้ไขปัญหาโดยเบ็ดเสร็จ โดยถือหลักมีอะไรที่จะต้องทำ
ก็ต้องทำ อย่าไปทะเลาะกันว่าอันนี้จะทำเป็นอย่างนั้น
อย่างนี้ไม่ได้ ต้องรวมทั้งหมด” ฉะนั้น ก็ได้พูดถึงโครงการ
ปากพนังให้เข้าใจอย่างนี้...”

นี่คือพระราชดำริที่ทรงมีพระราชประสงค์
อันแน่วแน่ที่จะแก้ไขปัญหาความยากจน ความทุกข์
เดือดร้อน โดยเฉพาะภาคเกษตร เรื่องที่ทำกิน น้ำ ที่ดิน
น้ำใช้ ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ เปรียบเสมือน
พระองค์ได้พระราชทาน แสงสว่างส่องทางท่ามกลาง
ความมืดของเกษตรกร ทรงให้แนวทางเห็นถึง
พระวิสัยทัศน์อันกว้างและยาวไกล ที่จะสร้างความสุข
ความอุดมสมบูรณ์ และบรรเทาความเดือดร้อนให้
กับราษฎรอย่างแท้จริง

(สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าฯ เสด็จอำเภอยะฮวด เมื่อ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๐)

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ได้กำหนดแนวทางในส่วนพื้นที่จังหวัด
นครศรีธรรมราช ดังนี้

เขตที่ ๑ ด้านอำวนครศรีธรรมราช และฝั่งซ้าย
แม่น้ำปากพนัง

เขตที่ ๒ พื้นที่ราบตอนล่างของกลุ่มน้ำปากพนัง
ได้แก่ อำเภopakพนัง เขียวใหญ่ หัวไทร

เขตที่ ๓ บริเวณที่ต้องลงทุนสูง ได้แก่ ฝั่งขวา
ของแม่น้ำปากพนัง และด้านขวาของคลองหัวไทร
(ทำนาข้าวเป็นนาทุ่ง)

เขตที่ ๔ บริเวณที่มีศักยภาพในการพัฒนา
ค่อนข้างสูง แต่ต้องใช้เวลาพอสมควร เนื่องจากขาดน้ำเพื่อ
การเกษตร จนถึงบริเวณอำเภอยะฮวด และอำเภอยะหริ่ง
(บริเวณด้านบนต้นแม่น้ำปากพนัง)

แนวทางพัฒนาในเขตที่ ๔

- เปลี่ยนนาข้าวที่ไม่เหมาะสม เป็นสวนไม้ผล

ไม้ยืนต้น

- ส่งเสริมการจัดระบบการเกษตรขนาดย่อม

- ส่งเสริมด้านปศุสัตว์

- ส่งเสริมอุตสาหกรรมในครัวเรือน

เขตที่ ๕ บริเวณที่มีศักยภาพในการพัฒนา
ค่อนข้างต่ำ ได้แก่บริเวณป่าพรุ ป่าเขา และป่าสงวน
ซึ่งอยู่ในตำบลเค็ง อำเภอยะฮวด

แนวทางพัฒนาในเขตที่ ๕

- อนุรักษ์ป่าพรุที่เหลือ

- ปลูกระะจูด

- ปลูกรั้วชุมชนทดแทนป่าพรุที่ถูกทำลาย

(คลอง หรือ แม่น้ำชะหาดปัจจุบัน)

๑. โครงการสนับสนุนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปี พ.ศ.๒๕๓๙ สำนักงานเกษตรอำเภอชะอวด เป็นผู้รับผิดชอบ มีจำนวน ๕ โครงการ คือ

๑.๑ ไร่นาสวนผสม มีจำนวน ๗ ตำบล ๑๗ หมู่บ้าน เกษตรกร ๓๙๐ ราย พื้นที่ ๑,๑๗๒ ไร่ ได้แก่ ตำบลควนหนองหงส์, ตำบลเขาพระทอง, ตำบลท่าประจักษ์, ตำบลนางหลง, ตำบลท่าเสม็ด, ตำบลนางหลง, ตำบลท่าประจักษ์, ตำบลชะอวด, และตำบลบ้านตุล

๑.๒ สร้างสวนใหม่ มีจำนวน ๕ ตำบล ๗ หมู่บ้าน เกษตรกร ๑๒๕ ราย พื้นที่ ๓๗๕ ไร่ ได้แก่ ตำบลควนหนองหงส์, ตำบลเค็ง, ตำบลนางหลง, ตำบลท่าประจักษ์, และตำบลบ้านตุล

๑.๓ ปรับปรุงนาเดิม มีจำนวน ๗ ตำบล เกษตรกร ๑,๐๐๐ ราย พื้นที่ ๕,๐๐๐ ไร่ ได้แก่ ตำบลเกาะขันธุ์, ตำบลนางหลง, ตำบลท่าประจักษ์, ตำบลขนหาด, ตำบลท่าเสม็ด, ตำบลเขาพระทอง, และตำบลควนหนองหงส์

๑.๔ ปรับปรุงสวนเดิม มีจำนวน ๕ ตำบล เกษตรกร ๑๙๑ ราย พื้นที่ ๗๙๐ ไร่ ได้แก่ ตำบลเกาะขันธุ์, ตำบลท่าประจักษ์, ตำบลนางหลง, ตำบลวังอ่าง, และตำบลท่าเสม็ด

๑.๕ กิจกรรมแปรรูปผลผลิตเกษตร มีจำนวน ๒ ตำบล เกษตรกร ๑๐๕ ราย ได้แก่ ตำบลท่าประจักษ์, และตำบลนางหลง รวมจำนวนเกษตรกร ๑,๘๑๑ ราย พื้นที่ ๗,๓๓๗ ไร่

๒. โครงการสนับสนุนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปี พ.ศ.๒๕๓๙ สำนักงานปศุสัตว์ อำเภอชะอวด รับผิดชอบ มีจำนวน ๔ โครงการ คือ

๒.๑ โครงการจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงโคพื้นบ้าน มี ๔ ตำบล เกษตรกร ๑๒๐ ราย ได้แก่ ตำบลเกาะขันธุ์, ตำบลท่าเสม็ด, ตำบลขนหาด, และตำบลนางหลง

๒.๒ โครงการจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงเป็ดเทศ มี ๒ ตำบล เกษตรกร ๑๐๐ ราย ได้แก่ ตำบลเค็ง และตำบลชะอวด

๒.๓ โครงการสร้างศูนย์โรงเรียน
เก็บเสบียงอาหารสัตว์ ประจำตำบลขนาด ๑ หลัง
ขนาด ๘ x ๑๖ เมตร บนเนื้อที่ ๑๐๐ ตารางวา

๒.๔ โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคลูกผสม
มี ๓ ตำบล เกษตรกร ๕๐ ราย ได้แก่ ตำบลหนองหาด,
ตำบลเค็ง และตำบลท่าเสม็ด

๓. โครงการชลประทานขนาดกลางที่ ๔๑
(ห้วยน้ำใส) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งแต่ ปี ๒๕๒๑
กรมชลประทานรับผิดชอบ ที่ตั้งห้วยงาน อยู่ที่หมู่ที่ ๕
ตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช
ห่างจากที่ตั้งอำเภอ ๒๕ กิโลเมตร ห่างจากจังหวัด
๘๐ กิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ
๘๘๐ กิโลเมตร

ลักษณะโครงการประเภทอ่างเก็บน้ำ สันเขื่อนดิน
สูง ๔๐ เมตร ยาว ๙๔๖ เมตร สันเขื่อนกว้าง ๘ เมตร
ความจุ ๘๐ ล้านลูกบาศก์เมตร รับน้ำจากห้วยน้ำใส
และห้วยลำพัน ช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกในเขตโครงการฯ
๕๓,๕๐๐ ไร่ ในตำบลเกาะขันธุ์ ตำบลชะอวด อำเภอชะอวด
จังหวัดนครศรีธรรมราช และตำบลลานข่อย

อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง ขนาดประมาณ ๕๐๔ ล้าน
กว่าบาท

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนิน
บ้านตรอกแค หมู่ที่ ๔ ตำบลหนองหาด อำเภอชะอวด
จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อทรงเยี่ยมเยียนราษฎร และ
ทรงทราบถึงว่า ราษฎรส่วนใหญ่มีฐานะยากจนอาชีพหลัก
ของประชาชนคือการทำนา เมื่อว่างเว้นจากการทำนา ก็
อพยพแรงงานออกนอกท้องถิ่นเพื่อหางานทำ จึงทรงมี
พระราชเสาวนีย์ให้จัดทำโครงการเพื่อสร้างงานให้ราษฎร
มีอาชีพเสริมรองรับ เป็นการเพิ่มรายได้ให้ราษฎรโดย
แจกจ่ายรายละเอียดโครงการตามพระราชเสาวนีย์ได้ดังนี้

๑. โครงการโดยความรับผิดชอบของสำนักงาน
พัฒนาชุมชน

๑.๑ โครงการสร้างโรงพริกป่น ในพื้นที่
ตำบลหนองหาด เพราะในตำบลมีศักยภาพในการปลูกพริก
ขึ้นหนา แต่เนื่องจากปลูกกันเป็นจำนวนมาก จึงไม่สามารถ

(อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส อำเภอชะอวด)

หาลาดรองรับผลผลิตของราษฎรได้ทั้งหมด ทำให้เกิดความเสียหายไม่คุ้มทุน ดังนั้นเพื่อให้การรองรับการปลูกพริกชี้หูของราษฎรประสบความสำเร็จ และให้ผลผลิตแก่ราษฎรเต็มรูปแบบเพิ่มรายได้ให้ราษฎร จึงมีพระราชเสาวนีย์ให้ทรงสร้างโรงพริกป่นขึ้น ในหมู่ที่ ๔ ตำบลหนองหาดพร้อมเครื่องอบ ด้วยงบประมาณ ๔๕๕,๐๐๐ บาท สร้างเสร็จในปี พ.ศ.๒๕๓๘

๑.๒ โครงการก่อสร้างธนาคารข้าว เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้กับราษฎรในพื้นที่ โดยก่อสร้างธนาคารข้าวจำนวน ๒ หลัง ในหมู่ที่ ๓ และหมู่ที่ ๔ ตำบลหนองหาด ด้วยงบประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท สร้างเสร็จในปี พ.ศ.๒๕๓๘

๑.๓ โครงการเงินทุนประกอบอาชีพแม่บ้าน สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถได้พระราชทานเงินทุนส่วนพระองค์ เป็นเงินทุนให้สมาชิกกลุ่มแม่บ้าน แต่ละหมู่บ้านเอาเป็นทุนในการประกอบอาชีพเสริม หมู่บ้านละ ๒๐,๐๐๐ บาท รวม ๗ หมู่บ้าน เป็นเงิน ๑๔๐,๐๐๐ บาท โดยคณะกรรมการหมู่บ้านเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกราษฎรในหมู่บ้านกู้เงินดังกล่าว

๑.๔ โครงการสร้างโรงพักสัตว์ เนื่องจากสภาพพื้นที่ตำบลหนองหาด เป็นที่ลุ่มเมื่อเกิดอุทกภัยจะมีน้ำท่วมขังเป็นเวลานาน ทำให้สัตว์เลี้ยงของราษฎร โดยเฉพาะวัวขาดแคลนหญ้า สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จึงทรงมีพระราชเสาวนีย์ให้ก่อสร้างโรงพักสัตว์และเครื่องอัดฟางข้าว ณ หมู่ที่ ๔ ตำบลหนองหาด งบประมาณ ๑,๐๔๐,๐๐๐.- บาท สร้างเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๓๙

๒. โครงการโดยความรับผิดชอบของกองทัพบก ๔

๒.๑ โครงการก่อสร้างอาคารศิลปาชีพ (โรงทอผ้าด้วยกี่กระตุก) เนื่องจากในตำบลหนองหาดราษฎรฐานะยากจนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ราษฎรดังกล่าวไม่มีอาชีพเสริมรองรับ เมื่อว่างเว้นจากการทำนา

ซึ่งเป็นอาชีพหลักก็อพยพแรงงานออกนอกพื้นที่เพื่อหางานใหม่ ทำให้เกิดปัญหาด้านสังคมและครอบครัว กล่าวคือ บิดา มารดาต้องแยกกันอยู่กับบุตร สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงทราบถึงปัญหาดังกล่าว จึงมีพระราชเสาวนีย์ ให้ก่อสร้างอาคารศิลปาชีพเพื่อใช้เป็นสถานที่ ทอผ้าด้วยกี่กระตุกขึ้นในหมู่ที่ ๔ ตำบลหนองหาด โดยกองทัพบก ๔ เป็นหน่วยรับผิดชอบก่อสร้างอาคารศิลปาชีพ ในการนี้กองทัพบก ๔ ได้มอบหมายให้ทหารชุด ข.พัน ๔๐๒ ค่ายวิชารัฐ นครศรีธรรมราช รับผิดชอบการก่อสร้างด้วยงบประมาณ ๕๓๕,๘๕๐.- บาท สร้างเสร็จในปี พ.ศ.๒๕๓๘

๓. โครงการโดยความรับผิดชอบของสำนักงานปกครองอำเภอชะอวด เป็นโครงการก่อสร้างบ้านพระราชทาน สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถได้พระราชทานเงินทุนส่วนพระองค์ จำนวน ๕๐,๐๐๐.- บาท เพื่อก่อสร้างบ้านพักอาศัยให้แก่ นางแปลก จงไกรจักร ราษฎรหมู่ที่ ๑ ตำบลนางหลง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง ต้องอาศัยที่อ่านหนังสือพิมพ์หมู่บ้านเป็นแหล่งที่พัก ในการนี้อำเภอชะอวดได้ดำเนินการก่อสร้างบ้านดังกล่าว ตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๘ โดยก่อสร้างเป็นอาคารคอนกรีต ๒ ชั้น ขนาดกว้าง ๔ เมตร ยาว ๑๐ เมตร มีห้องน้ำในตัวบ้าน ตั้งอยู่ในเนื้อที่ ๘๐ ตารางวา การก่อสร้างแล้วเสร็จเดือนกันยายน ๒๕๓๘ สำหรับงบประมาณในการก่อสร้างนอกจากเงินที่ทรงพระราชทานแล้ว ส่วนหนึ่งได้รับบริจาคสมทบจากข้าราชการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านและราษฎรในท้องที่อำเภอชะอวด รวมประมาณค่าดำเนินการทั้งสิ้น ๒๐๐,๐๐๐.- บาท

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๑. โครงการอาหารกลางวัน สำนักงานเกษตรและสำนักงานปศุสัตว์ อำเภอชะอวด รับผิดชอบ สมเด็จพระ

พระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมเยียนราษฎรทั่วทุกภาคของประเทศ จึงได้ทรงพบเห็นความยากจนและความทุกข์ยากลำบากของประชาชนด้วยพระองค์เอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เยาวชนในถิ่นทุรกันดารห่างไกลการคมนาคม มักจะมีสภาพยากจนและขาดแคลนอาหารทำให้ร่างกายอ่อนแอ นอกจากนั้นยังขาดการศึกษาและสิ่งแวดล้อมที่ดี สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงห่วงใยเยาวชนที่น่าสงสารเหล่านี้ ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญของชาติต่อไปในอนาคต จึงมีพระราชดำริให้ทดลองจัดตั้งโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนขึ้นเมื่อปี พ.ศ.๒๕๒๓ และขยายไปทั่วประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๒๔ เป็นต้นมา ดังนั้นโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านควนมีชัย ตำบลวังอ่าง และบ้านท่าข้าม ตำบลควนหนองหงส์ ก็ได้รับงบประมาณและดำเนินการโครงการดังกล่าวด้วยดั่งมีกิจกรรม เช่น

- ส่งเสริมการปลูกพืช, ส่งเสริมให้ความรู้ด้านเคหะกิจฯ, ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มยุวฯ, ส่งเสริมการทำและใช้ปุ๋ยหมัก, ส่งเสริมเลี้ยงปศุสัตว์,

๒. โครงการส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์อำเภอชะอวดรับผิดชอบ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเล็งเห็นว่าการปลูกฝังหลักการสหกรณ์ให้แก่เด็กและเยาวชน โดยเริ่มจากโรงเรียนเป็นอันดับแรกจะก่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจในกลุ่มของเด็กนักเรียน ตลอดจนครูและประชาชนในท้องถิ่น อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม การรวมกลุ่มกันในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น จึงทรงมีพระราชกระแสแก่อธิบดีกรมตำรวจ ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านภูต่าง อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๓๔ ให้ดำเนินการสหกรณ์ใน

(สมเด็จพระเทพฯ เสด็จบ้านควนมีชัย ตำบลวังอ่าง เมื่อ ๒๕๔๔)

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทั่วประเทศ ดังนั้นโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านควนมีชัย หมู่ที่ ๘ ตำบลวังอ่าง และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านท่าข้าม หมู่ที่ ๖ ตำบลควนหนองหงส์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับงบประมาณดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์ ดังกล่าวด้วย กิจกรรมได้แก่

- ได้มีการสอนเสริมเกี่ยวกับอุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์แก่ครูผู้สอนและเด็กนักเรียน, แนะนำช่วยเหลือและส่งเสริมการจัดมุมสหกรณ์, แนะนำช่วยเหลือและส่งเสริมการจัดกิจกรรมออมทรัพย์, แนะนำช่วยเหลือและส่งเสริมการจัดกิจกรรมร้านสหกรณ์, และให้มีการสอนวิชาสหกรณ์ควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงเสด็จเยี่ยมเยียนและทรงติดตามโครงการต่างๆ ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านควนมีชัย และบ้านท่าข้าม อยู่เสมอๆ ดังเช่น เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม

พ.ศ.๒๕๔๔ พระองค์ได้เสด็จลงพื้นที่และได้พระราชทานโครงการจัดหาน้ำช่วยเหลือราษฎรบ้านควนมีชัย โดยการก่อสร้างท่อส่งน้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส มีความยาว ๑๔,๓๕๐ เมตร

พร้อมทั้งอาคารประกอบ บ่อพักน้ำ ถึงกรองน้ำ ได้ช่วยเหลือราษฎร หมู่ที่ ๔ ตำบลวังอ่าง จำนวน ๗๐๗ ครัวเรือน ราษฎร ๒,๘๒๐ คน โรงเรียน ๒ โรงเรียน วัด ๒ แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๑ ศูนย์ และใช้น้ำ สำหรับการเกษตรได้อีก ๑,๘๐๐ ไร่ ด้วยงบประมาณ ๑๙ ล้านบาท สร้างเสร็จในปี พ.ศ.๒๕๔๕ เป็นต้น

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ของ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์

โครงการเลี้ยงปลาสดในเขตพื้นที่พรุบ้านควนเคื่อง สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ทรง เสด็จ ณ วัดควนเคื่อง ตำบลเคื่อง อำเภอยะหวด จังหวัด นครศรีธรรมราช เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๔ ทรงเป็นห่วงในเรื่อง โครงการฟื้นฟูสภาพแวดล้อม และชีวิตความเป็นอยู่ของ ประชาชนทรงมีพระประสงค์ที่จะให้มีการเร่งรัดการฟื้นฟู สภาพของราษฎรบ้านควนเคื่อง จึงพระราชทานโครงการ เลี้ยงปลาสดโดยมอบหมายให้กรมประมงดำเนินการ เพื่อยกฐานะความเป็นอยู่ของราษฎรในพื้นที่ให้ดีขึ้น ซึ่งได้ ก่อสร้างแปลงนา เลี้ยงปลาสดตามแบบของกรมประมง ขนาดแปลงละ ๑๐ ไร่ จำนวน ๑๐ แปลง รวมพื้นที่ ๑๐๐ ไร่ โดยมีคันดินป้องกันน้ำท่วมและร่องระบายน้ำ รอบนอกแปลงนา และจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงปลา จำนวน ๑๐ กลุ่ม รวม ๗๗ ราย และทำการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ การเลี้ยงปลา ด้วยงบประมาณ ๓,๒๔๘,๕๒๐.- บาท แล้ว เสร็จ เมื่อ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๓๕

หากจำแนกโครงการตามพระราชดำริ ที่ พระราชทานให้กับราษฎรในพื้นที่อำเภอยะหวดจังหวัด นครศรีธรรมราช ระหว่าง ปี พ.ศ. ๒๕๒๙ - ๒๕๓๙ ของทั้งสี่พระองค์ สามารถแยกกล่าวได้ดังนี้

๑. โครงการตามพระราชดำริ ของพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มีจำนวน ๑๐ โครงการ งบประมาณ ๕๐๔,๖๕๕,๙๐๐.- บาท

๒. โครงการตามพระราชดำริ ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มี จำนวน ๗ โครงการ งบประมาณ ๒,๔๖๐,๘๕๐.- บาท

๓. โครงการตามพระราชดำริ ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามราชกุมารี จำนวน ๕ โครงการ งบประมาณ ๑๙,๓๐๗,๒๐๐ .- บาท

๔. โครงการตามพระราชดำริ ของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จำนวน ๑ โครงการ งบประมาณ ๓,๒๔๘,๕๒๐.- บาท

(พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลฯ และสมเด็จพระนางเจ้าฯ ทรงเสด็จเยี่ยมราษฎร)

ดังนั้นรวมโครงการพระราชดำริทั้งสิ้น ๒๓ โครงการ งบประมาณ ๕๒๙,๖๗๒,๔๗๐.- บาท ในระหว่าง พ.ศ.๒๕๒๙ - ๒๕๓๙ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช และพระบรมวงศานุวงศ์ ที่ได้ทรงให้ ความช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ อำเภอยะหวด

จังหวัดนครศรีธรรมราช พระราชกรณียกิจเหล่านี้เป็นหลักขี
พยานให้พวกเราเข้าใจได้ฝ่าละอองธุลีพระบาทเห็นว่า
“ที่ไหน เมื่อไหร่ เวลาใด ในผืนพื้นแผ่นดินไทยนี้”
หากพระองค์ตลอดถึงพระบรมวงศานุวงศ์ “ทรงอย่าง
พระบาทที่ยาตรา” เสร็จแล้ว ก็เพื่อไปบรรเทาความทุกข์
ยาก ความเดือดร้อนให้กับพสกนิกรของพระองค์ทุกแห่ง
แหล่งที่เสมอมา

การบอกเล่าย้อนอดีต โครงการในพระราชดำริ
ในพื้นที่อำเภอชะอวดเหล่านี้ ผู้เขียนมีความประสงค์
เพื่อให้เยาวชนรุ่นต่อๆ มา โดยเฉพาะอนุชนในพื้นที่
อำเภอชะอวด ซึ่งช่วงหลังไม่ค่อยมีโอกาสได้เข้าเฝ้ารับ
เสด็จนัก จะได้ทราบว่าสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพล
อดุลยเดช และพระบรมวงศานุวงศ์ ได้ทรงเป็นห่วงใยใน

ความทุกข์ยากลำบาก เรืองสุภาพอนามัย ความเป็นอยู่
อาชีพ และการศึกษาของเยาวชนผู้ด้อยโอกาสทั้งหลาย
ทั้งปวง ซึ่งในครั้งอดีตนั้นอาจจะรวมถึงบิดา มารดา ปู่ย่า
ตายาย ตลอดถึงญาติพี่น้องของเราเอง ที่ทรงได้รับความ
อนุเคราะห์ช่วยเหลือจากโครงการพระราชดำริของพระองค์
มาแล้วก็ได้

ฉะนั้นเราในฐานะรากเหง้าเหล่ากอคนชะอวด
ตลอดถึงคนไทยทั้งหลาย “ควรสำนึกและตระหนัก
ถึงพระมหากรุณาธิคุณอันล้นพ้นหาที่สุดมิได้นี้ ควรตั้งตน
เป็นคนดี ทำประโยชน์เพื่อสังคม เพื่อประเทศชาติ
และคิดตอบแทนคุณแผ่นดิน” โดยมีต้องสั่งเลในประเพณี
ใดๆ ทั้งสิ้น

ข้อมูลที่มา - เอกสารบรรยายสรุป โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอชะอวด
จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี ๒๕๓๙

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

๕